

Magjan zhulyzy

Магжан Жұмабаев ауданының газеті

● 2008 жылдың 11 шілдесінен шығады

● № 24 (823) 13 маусым 2024 жыл

www.facebook.com/Magzhan_zhuldizi

https://vk.com/Magzhan_zhuldizi

e-mail: magzhan.zhuldizi@yandex.kz

ЖҰМЫС САПАРЫ

ДИҚАНДАРДЫ ДЕМЕУДІЦ ТЫҢ ӘДІСІ

Премьер-министр Олжас Бектеменов Кызылжар өңіріне жұмыс сапары барысында Ойқала шағынауданындағы су тасқынын зарбап шеккен тұрсындармен кездесіп, баспарапорбың қайта қалтына келтіру жұмыстарынан танысты. Қала боййынша 2176 үйді қызып су шайып, 1458-і жарамсыз деп танылаған. 718 баспаңа қаша қалтына келтірілмек. Людмила Жалдактың үйине техникалық бағалу жүргізіліп, мемлекеттің тараптынан 9,2 млн. теңге болған. Жөндеу жұмыстарын үй саперлерінің күштерімен атқаруды жөн көріпти.

Облыс екімінің орынбасары Қанат Даузебаев Үкімет басшысына аудандардан келген арнайы 58 меҳбиграда көмектесіп жатканы, 10 мың тоннага жуық қоқыс полигонда шығарылғанын бағынады.

Олжас Бектеменов Анатолий Плещаковтын үйнен барды. Оның тұруға жарамды баспасының Фабит Мысіропов атындағы ауданнан келген меҳбиграда жөндеуге кіріскең.

Су тасқыны салдарын жою және жүргізіліп жатқан іс-шаралардың талдау кезінде рөзертіс сүмен жабдықтау қазіне қатысты жоспарлар талқыланы. Жобалық куаты саягатына 100 мың текше метр болатын сорғы стансиясын салу көзделіп отыр.

Премьер-министр мундандық жағдайлардың қайталануына жол берілмейтін атап көрсетіп, облыс екімдігіне Кархы министрлігінен бірлесіп, жобаны жүзеге асыруға байланысты жаражат белу меселесін талқылауды тапсырыды.

Үкімет басшысы неміс технологиясындағы ауыл шаруашылық техникасын құрастырып "CLAAS" зауыттында болды. Мұнда кешенді ауыл шаруашылық техникаларының жөлсі орналасқан. Биыл 103 трактор, 180 комбайн, 75 егіс кешени шығарылмақты.

"Казақстандың" фермерлер арасында жөнгөр асапалы ауыл шаруашылық техникасынан деген қажеттілік артып келеді. Компания енді өндірістің оқшашуа деңгейін артытуға туис. Өнеркәсіп және қырсылыс министрлігі бұл мәселеңін бакылауда үстахуа қажет", – деді Олжас Бектеменов.

Премьер-министр жұмыс сапары барысында көктемге егіс науқанының қорытындыларымен, егіншілік және мал шаруашылық салаларында атқарылып жатқан ігі өстермен танысты. "Дайындық" Агро" ЖШС-ның егіс танаптарын аралап, дікандармен кездесті. Серіктестік директоры Біржан Шаймерденовтың айтудынша,

7,5 мың гектар алқапқа дән егуді 13 кешен уақытының атқарылышы үшін. Мал азығына арналған танаптар 3 есеге үлгайтылған.

Ірі агрокурылым екілерімен кездесіп, суде егіс науқанының меселелері және агрономерекспертің қашенін қолдау шаралары талқыланы. Әнде әнде дақылдардың 25 пайызы, майлы дақылдардың шүтеш бір есірледі. 2,3 млн. гектар алқап минералдық тынайтышпен көркөтілді.

"Кен дала-2" бағдарламасы шенбөрінде қаржыландырудың жаңа шартты фермерлер үшін өтे тиімді. Бұрындары неиселер қысқа мерзімге беріліп, 1 желтоқсанға дейін етеге міндеттесле, енді қарызы жабу мерзімін үзартыпда. Женілдітілген жылдық сыйық мелшері – 5 пайыз. Мемлекеттік қолдаудың жаңа механизмина сойкес, фермерлердің алған қарызының 85 пайызын "Даму көспілдерлік" дамыту қоры кепілдендіреді. Шаруалар неисе сомасының 15 пайызына

кеңілдік қойса жеткілікті.

"Казақстан әлемдік нарықта сұранысқа ие экологиялық таза, табиги науылшаруашылығын енімдерін шығарады. АФК-ке женилдітілген несие береу және субсидия түрінде колдау үрдісі жүйелі түрде жалғасып, келемі де молайны келеді. Бұғандегі ауыл шаруашылығын өндірү өндірек және экспорттау маңызды. Ол үшін еңбек енімділігін тұркты түрде артырып, жаңа технологиялардың тесілдерін өндізу кажет", – деді Үкімет басшысы.

Жыныда еліміздің дікандарды қектемгі егіс жұмыстарын уақытының жаңа сапалы атқару үшін барлық қажетті ресурстармен қамтамасыз етілгенін атап етілді. Мәселе, Азық-түлік көлісімшарт корпорациясы 6,4 млрд. теңге 44,8 мың тонна тұкымдық материалдарды жүзеге асырды. 376 мың тонна жернілдік дизель отынның літре 250 теңгеден босатылды, бул нарықтың бағадан 15 пайызга темен. Отандық тыңайтыштарға

авансттық субсидиялаудың жаңа тетігін өнгізілді. Мемлекет басшысының тапсырымсымен заманауи тауарлары-сұт фермаларын салуға 100 млрд. теңге женилдітілген кредиттің қаржат жұмысалды. Тек сутті өндірү және өткізу үшін субсидия түрінде тауар өндірушілерге жыл сайын шамамен 24 млрд. теңге берілінеді.

Премьер-министр озық технологиялық үдерістерге негізделген енім шыгарытЫн "Иван Зенченко" серіктестігінің фермасында болып, сұн енеркәсібінің өлеутінен назар аударды.

Олжас Бектеменов өңірдің ірі мал шаруашылығы екілерімен кездесіп, саланы дамыту жолдарын талқылады. Ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің 49 пайыздан астамы мал шаруашылығы саласына тиесілі екені белілі.

Әмбәр ЕСҚАЛИ,
«Soltistik Qazaqstan».

МӘСЛИХАТ СЕССИЯСЫ

11 маусым күні сөзілінші шақырылған аудандық мәслихаттың он бесінші кеңекten тың сессиясы өтіп, оған аудан өкімі Қайрат Омаров, мемлекеттік органдардың басшылары, Булаев қаласы мен ауылдық округтердің өкімдері қатысты.

КЕЗЕКТЕН ТЫС СЕССИЯ ӨТТИ

Сондай-ақ аудандық мәслихат сессиясының жұмысы Facebook жәлісі арқылы тікелей эфирде көрсетілді. Депутаттар ауданның 2024-2026 жылдарға арналған бюджеттерін

нақтылау туралы мәселелерді қарады. Күн тәртібіне қойылған мәселелердің толық қарған депутаттар тиисті шешімдер қабылдады.

ЕСІРТКІСІЗ ӨМІР – ЖАРҚЫН БОЛАШАҚ КЕПІЛІ

8 маусым күні аудандық Мәдениет үйіндегі полиция бөлімінің, білім бөлімінің және ішкі саясат, мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің атасалысымен «Қазақстан жастары есірткісіз болашақ үшін» атты іс-шарасы болып етті.

Оның мақсаты нашақорлық – адамзаттың қас жауы екенін түсіндіру. Бұгінде дүние жүзі осыға ғасыр деңгейін алдын алу мақсатында түрлі шаралар қолданып, меселені шешудің жолын іздеуде. Елімізде де нашақорлықпен күрестің көшенді түрде жүргізіледі. Нашақорлық – еліміздің дамуына орасан зор көдері көлтірептің індегі, сондайтан біз осы індептен табанды түрде Қазақстанның болашағы үшін аянаңды күрестің, есіп көле жатқан жастарға дұрыс бағыт-бағдар беруіміз керек.

Адам денсаулығы – қоғам байлығы, әрбір адам өз денсаулығының мықты болуы жолдарын қарастыру керек. Әйткені денис саудамаевана еңбекке өркешанды құлышының көрісіді. Бабадарымыз «Аурудың алдын ала, жаудың алдын ала, қайта көтерілген даудың алдын ала» деген екен. Фасыр деңгейде айналған есірткішеме оны шұтынудан үзүл болу, кеселдің алдын алу қажеттілігін бүзінгі күн төртіндегі ен басты өткір мәселелерден бірі болып отыр.

Айтулы шараны аудан әкімі қарсы іс-кимыл басқармасының бастыры апаратының басшысы Абай Казисов Руслан Саларов сөз алғын, аймақтағы ашып, нашақорлықпен курсесу – бул есірткі жағдай және есірткі қылмысының бірлескен күш-жігердің қажет ететін міндет екенін жеткізді.

– Біздің біліміздің, тәжірибелідің және күш-жігерімдің біріктірі арқылығағанда біз меселені жөніп, есірткі қоғам күра алаңыз, – деді Абай Серікүл.

Сондай-ақ Солтүстік Қазақстан облысы полиция департаменті есірткі қылмысына

басқармасы бастырының Алғыс хаттары мен марапаттанды.

Содан кейін іс-шара одан ері жалғасын тауып, жиынланған көрмендердің нағарына Петропавл қаласынан келген Манаан Қозыбайев атындағы Солтүстік Қазақстан университетінің студенттері нашақорлықтың зардабы мен адамың денсаулығына зияны туралы койылым қойды.

Бұл күнгі акциядан жиналғандар адамға берілген басты құндылық – әмрі екенін, сол әмріді дұрыс суру, тәбиғи үрлап аспартастырып, есіріп, елеғ адал қызмет етіп, өзіміздің сауығымызды құту маңызын екенін түсінгендегі болды.

Қанат ОТЕМҰРАТОВ, суретті түсірген автор.

МАНАН КЕҢЕСІ

ЖАЗ – ДЕМАЛУ МАУСЫМЫ

Көптеген күткен жағын демалыстар да келіп жетті. Балалардың бос уақыты қебірек, ал мәдениеттегі ата-аналарды мазалайтыны - баласына демалысты қалау үйімдестерге болады?

Балалар мен жасеспірімдердің денсаулығы сақтау және нығайту, олардың бойында салап-үттілік салынған нормалардың сакталуына бақылау шаралары күштілітін болады. Үқітмал әпидемиологиялық жағдайларға дайындық деңгейн арттыру мақсатында сауықтыру лагерьлерінде көзметкерлердің дәрістерстік, әнгімелер, семинарлардың еткізілдік консультациялар және санитариялық ережелерді талаптастырып, олардың сакталуына ашуга рұқсат алу үшін түсіндірілген жүмыстарды үйімдестергіледі.

Алдын алу шаралары

Биылғы жылы балалар тұратын орындардағы сақтау және нығайту, олардың бойында салап-үттілік салынған нормалардың сакталуына бақылау шаралары күштілітін болады. Үқітмал әпидемиологиялық жағдайларға дайындық деңгейн арттыру мақсатында сауықтыру лагерьлерінде көзметкерлердің дәрістерстік, әнгімелер, семинарлардың еткізілдік консультациялар және санитариялық ережелерді талаптастырып, олардың сакталуына ашуга рұқсат алу үшін түсіндірілген жүмыстарды үйімдестергіледі.

Балалардың жағын лагерьде қауіпсіз болуынын негізгі талаптары: лагерь аумағы коршалуы, аузы сүмен, ыстық, сүмен, канализациямен, жарықпен жеделтүмен шудақтың қамтамасын етуді үйімдестерге көрсетті. Барлық үй-жайлар тағам болуын көрек, сауықтыру лагерьлерінде бес мезгіл тақтастырылады, медициналық комек көрсетіледі.

БСД жағын сауықтыру маусымы ашылғандаған дейін балалардың қауіпсіз демалысын қамтамасын етуді мақсатында жаңеңдеу-жұлдыздауда көшенді және де-

зинфециацияларынан сақтайды. Балалардың жағын жаңеңдеу және де-зинфециацияларынан сақтайды. Балалардың жағын жаңеңдеу және де-зинфециацияларынан сақтайды.

1) үйрөндей жаңеңдеу жүмыстары;

2) инженерлік жөнілірдің, жеделту және ауза болту жүйелерінің жұмысын істөу тәмділігін тәсірлеу;

3) аузы суды сыйындырып, күрүльстар мен сүмениң жөнілірлерін профилактикалық жуу және де-

зинфециацияларынан сақтайды.

4) ауымкітің тазалау және кегалданыруды;

5) дезинфекциялару, дезинсекциялару және дез-дезинсекциялару құралдарын пайдалана отырып профилактикалық дезинфекциялару, дезинсекциялар және дез-дезинсекциялару құралдарын жүргізу.

6) тесек жайmailарынын, үстел жабдықтарынын және ыдыстардың жеткілікті мелшерімен жабдықтау;

7) балалардың даярлау;

Балалардың қауіпсіз демалу үшін келесі үсыныстарды орындау қажет:

1. Маусымдың жағын лагерьлерде балалардың жүзеге асыратын жаңе жаңа жағдайларда балалар көлгөнде дейін лагерьлердің ашуга уақытында сапалы даудың түрлілігінде қамтамасын етуді жүргілгендегі талаптарға сәйкестігін растайтын санитариялық-әпидемиологиялық корытынды алуға міндетті.

2. Аурудың түрлілігінде қызығындағы бассейндер мен сүйкімдердің сүйнін сыйна-мараларында зертханалық зерттеулер жүргізіледі. Топырак пен күм дәксеріледі.

3. Жұмыс істеуге рұқсаты бар жеке медициналық китапшасы жоқ, адамдардың тамактандырылуында балалардың жүзеге асыратын жаңа жағдайлардағы зертханалық зерттеулер жүргізіледі. Қызыметкерлердің дер кезінде медициналық тексеру-рұқсат.

4. Балалардың саны лагерьдің сыйымдылығына сәйкес болуы керек (жаттығу орындарда, тамактандыру бөлімінде балалардың жүзеге асыратын жаңа жағдайлардағы зертханалық зерттеулер жүргізіледі).

5. Балалардың аурудың алғашка белгілерінде жақын жердегі медициналық үйімдегі хабарласу қажет.

Ата-аналарға кеңес:

1. Лагердің таңдау кезінде Қазақстан Республикасы Денсаулығы сактау министрлігі Санитариялық-әпидемиологиялық бакылау комитетін интернет-ресурсында орналастырылған балалардың сауықтыру үйімдарының тізімін басышында анықташы.

2. Балаңдызды лагерге жибердің алдында оның езін жақсы сезінетініне көз жеткізіңіз. Баланы аурудың сиркетін көріністердің жоқтығына (термометрия, терілердің әзгерістері), соңдай-ақ баланың денсаулығына шағымдарды бар-жынын сұраны.

Баланың аллергиясы, созылымы аурулары және тағамға бейімділігі туралы алдын ала ескертініз, баланың медициналық анықтамасында сауықтыру үйімдарының тізімін басышында анықташы.

3. Гипотермияны, күн соғуды және жақацаттандыруды болып шын сәмекінде жылдың жемінде көрсете.

4. Сапарға бетелкедегі газсыз су, печенең, сары май мен ірімшік қосылған бутерброттар түрінде оралған түркістік салының.

5. Жолдаға тәз бұзұлатын әнімдерді, атапайтқандағы сапардан көкжигіегін кеңейіп, жана достар табады, келесі оку жынында күш-куят жиналғанда жақтады.

6. Есінізде болсын, ең жақсы лагерь - бул баланың жана достар тауып, үмтілмас тәжірибе алатын орындағы жаңа емес, сонымен бірге ол толығымен қауіпсіз және тәжірибелі тәлімгерлердің түркітінде болатын орын.

Балалардың үшін қауіпсіз демалу және куанышты жазды бірге жасайык!

Күлсар ӘЛЖАНОВА,
Магжан Жұмабаев ауданы

санитариялық-әпидемиологиялық бакылау

басқармасының бас маманы.

СҚО-ДА ТАСҚЫННАН ЗАРДАП ШЕККЕН АУДАНДАРДАҒЫ 30 БАЛАҒА ЖАЗФЫ ДЕМАЛЫСКА ЖОЛДАМА БЕРІЛДІ

СҚО-да тасқыннан зардап шеккен аудандардағы 30 балага жазғы демалысқа жолдама берілді.

«Samruk-Kazyna Trust» корының колдауымен жузеге асырылатын «Тұған елге саяхат» алеуметтік жобасы аясында 12 күн ішінде балалар Астана, Бурабай, Алматы, Тараз, Түркістан, Байқоңыр калаларындағы танымал мәдени-тарихи орындарда барады.

«Балалар саяхат пойызындағы балалардан көкжигіегін кеңейіп, жана достар табады, келесі оку жынында күш-куят жиналғанда жақтады. Сондай-ақ, «Самұрық-Қазын» АҚ компаниялар тобының шалғай аудандардағы көлбапалы және түрмисы темен, толық емес отбасылардағы ендістік касіпорындарда қызыметкерлерінің балаларды ескеरіледі.

Саяхаттағы демалыстан басқа, жол бойы мектеп окушыларымен тәлімгерлер мен педагогтар жұмыс істеп, қызыгуышылтықтарды бойынша үйрімелер, зияткерлік және спортық ойындар үйімдестеріледі.

Саяхаттағы демалыстан басқа, жол бойы мектеп окушыларымен тәлімгерлер мен педагогтар жұмыс істеп, қызыгуышылтықтарды бойынша үйімдестеріледі.

Әлеуметтік жоба еki маусымда етіп, ер кезеңде 10-15 жас аралығындағы 200 баладан көмтитін болады.

ЭМСК МЕДИЦИНАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕР УШИН 2024 ЖЫЛҒА ТӨЛЕМ ЖАСАЙ БАСТАЛЫ

Әлеуметтік медициналық сақтаңдыру қорының Солтүстік Қазақстан облысының филиалы (әрі қарай – Филиал) медициналық үйледарда 25,2 млрд теңгеден астам сома төлемгенгін хабарлады. Бұдан дейін олар 30-42% көлемінде аванс алаған.

Филиал биыл 52 жеткізу шарт жалпы сомасы 3,2 млрд теңгеге шарт жасады.

Бүгінгі таңда 2024 жылдың қантарында 47 жеткізуішіге 3,2 мілдәр тенгеге төлем жасалады. Бұл ретте бірнеше кезекте төлем гемодиализ орталықтарының, перзентхада белімшешелерінің, жогары технологиялық медициналық көмектік, жедел жәрдемнін, қан орталықтарының, консультациялық-диагностикалық көмектік және тубер-

Осылайша, бұғаңғи таңда медициналық үйымдардың 96%-ы

- Qoldau 24/7 мобилдық косымшасы
- fms.kz ресми сайты
- Telegram-дагы @SaqtandygүBot
- 1414 байланыс орталығы
- Сондай-ақ Damumed, Halyk, BCC.

ге мүмкіндік береді. Сондай-ақ, электрондың үкіметтің егов-кайсынандағы «Денсаулық сақтау» белгіміндегі «Міндетті елемуеттің медициналық сактандыру жүйесі аясында көрсетілітін медициналық қызметтер тунышты ретінде катысу туралы және аударымдардың және (немесе) жарналардың аударылған сомалар туралы акпарат ұсыны» мемлекеттік қызметті арқылы медициналық сактандыру жүйесіндегі мәртебендерге және жүргізгілген тәлемдерге туралы акпарат алуга болады.

**Айнагул ДАВЛЕТЧИНА
«Әлеуметтік медициналық
сақтандыру қоры» КЕАҚ СҚС
бойынша филиалының
директоры**

СОТБАСЫ БАНК ХАБАРЛАЙД

Халықаралық балаларын қорғау күні қарсаңында Отбасы банк («Бейтерек» холдингінің еншілес үйімі) кішкентай салымшыларының жинақтары туралы мәліметтер көлтірді.

Еткен жылдың күнінде бүкіл ел Қазақстанның 20 милионшызы азаматтардың алған балалардың күттіктегін белгілі. Сол кезде дүниеге келген қазақстандықтар мен олардың ата-аналарын Отбасы банк те колдады. Әр балага номиналы 2 000 000 теңге болатын сертификаттар табысталды. Жана туылған балалардың ата-аналары атаптыш сертификаттарды іске қосып, қараждаты жинау жөнө одан арындағанда салтын алуш ушын сабиелердің жинақ шоттарына ақса аударғанды белгілі болды. Арасындағы бүрі отбасы төртінші бала болып туған үлдәрдің сыйының қараждатын барлық балалардың арасына әділ беліл, оларды Отбасы банкінегі шоттарына аударған.

Осылайда балалар Отбасы банкінің жасалымшыларының қатарын толықтырды. Бұғанға таңда банкте 18 жасқа дейінгі балаларға 360 000 жинақ шоты ашылған.

Биылғы жылдан бастап Отбасы банк казақстандықтарға түрғын үй жағдайын жақсартуға фана емес, білім алуға да қарашат жинақтауға көмектеседі. Оны «AQYL» депозитінің көмегімен іске асыруға болады.

Кезіргі таңда Отбасы банктегі «AQYL» депозитінің

Казірдегі таңдау «Отбасы» салынған «AQYL» депозитінен кішкентай иесі – Ақтаулық екі атаптың наресте. Ол отбасындағы терпіншілік бала. Жұырдағандай атап-анасы Отбасы банк көмекшімегін баслаңын алып, қоныс тойларын атап еткен. Енді олар болашақта баласының сапалы білім алудың ушин банкте қайта шот ашыла, жаңа жиынтау кіріскең. «AQYL» депозитінің ең улкен салымшысы – Жаңағаззиннің 60 жасар зейнеткери. Ол жинақтаған ақшасын 3 жақса енді толған Немересвирде табыстында көздөл отыр. Ежесі вұл қарашада үйдін кенжесі жақсы білім алудың көмекшесінен сенимді.

Сондай-ак, «AQYL» депозиті көпбалалы отбасылар арасында ете танымал. Отбасы банкте бес, алты немесе жеті баласын бар отбасылар белгі алу қарастырылеүче максатталған шоттар ашыл жатыр. Мисалы Таразда тұратын ерлі-зайынты «AQYL» депозитін ашу бойынша жақында рекорд орнатты. Уш қызы жеңе бес ултабриелет отырган отбасы 8 баласының әркайсының белгі депозитін ашкан.

Балаларының болашағын взгелермен салыстырылғанда ең көп ойлайтын ата-аналар Шымкентте, Маңғыстау облысы мен Алматыда тұрады екен. Өйткені, дәл осы еңірлерде білім алу депозиттері басқа еңірлерге қарағанда жиек ашылады екен.

- Осы жыл Отбасы банк мемлекеттік білім беру жынката жүгісінен катысушы болды. Енді біз қазақстандықтарды тұрғын үйге акша жинаян кана коймай, білім алуға қаражат үнемдеуге дә көмектесеміз. Мамыр айданында соңыңа қонырау кезінде және балаларды айрандау күни қарасында біз жаңа өнімнізге деген үлкен сұрансыз пем қызығушылықты көріп отырымыз. Күн сайын қазақстандықтар 150-те жық білім беру депозиттерін ашады. Төрт айдың ішінде, ақпанның мамырға дейін, бізде 17 000 «AQYL» салымшары ашылады. Бұл — ата-анапар улдарды мен қызылардың болашақ тәрбиесіне саналын түрде қарайды деген сез. Біздің жаңа өнімізді олардың көндірінен шыкты. Мысалы, қазір Отбасы банкіндегі «AQYL» депозиттерінің бірінде жынкатордың ең көп сомасы 2,4 млн теңге дең - деп «Отбасы банк» АҚ Баскармасы тәртібыны Лаззат Ибрагимова туындырған етті.

«AQYL» депозитінің қаржатты алдын ала, жоспарлы турде жинақтай отырып, болашақта қазақстандық немесе шетелдік білім беру үйімдарында оку ақысын төлеуге

**БЖЗҚ-ДАН ЖАСЫНА,
МУГЕДЕКТІГІНЕ ЖӘНЕ
ЕРІКТІ ЗЕЙНЕТАҚЫ
ЖАРНАРЫ БОЙЫНША
ЗЕЙНЕТАҚЫ
ТӨЛЕМДЕРІН ҚАЛАЙ
РӘСІМДЕУГЕ БОЛАДЫ?**

БЖЗК-да міндетті зейнетақы жарналары (МЭЖ) жөне (немесе) міндетті кесілтік зейнетақы жарналары (МКЗК) есебінен қалыптастырыланған зейнетақы жинақтары бар жөне жалпыға бірдей белгіленген зейнет жасына жеткен адамдар, соңдай-ақ егер мүседектікі мерзімсіз болып белгіленсе, бірінші және екінші топтапты мүседектікі бар адамдар БЖЗК-дан белгіленген зейнетақы төлемдерін белгіленген кесте болыныш алуға күкіледі.

БЖЭК-дан зейнет жасына толуына байланысты зейнетапты төлемдердин зейнетакы жарнадарабының міндетті түрлері есебінен тағайындау, сондай-әк мемлекеттік бюджеттен базалық және ортақ зейнетакы тағайындау үшін алушылар тұрғылықты жері бойынша «Азаматтарға арналған» үкіметтік корпорациясына (ХҚКО) уақытын жүргінген кәжет. Естепірек салынған, 2024 жылы жасына байланысты зейнетакыны жалпыраға бірдей белгіленген зейнет жасына толган адамдар ала алады: ерлер 63 жасқа, айелдер 61 жасқа толғанда. Зейнетакы төлемдерінің барлық түрлерін әтінш берілген күннен бастап жүргізеді. Әтінш пен кәжетті құжаттарды ХҚКО-да тіркеլген күннің әтінш берілген күн болып есептеледі (алушы зейнет жасына толған жағдайда, ал зейнет жасына толмаган болса - зейнет жасына толған күн әтінш берілген күн болып есептеледі). Осыған байланысты ХҚКО-ға әтіншпен уақытын жүргінген кеңес берімдік. Әйткені бұл төлемдерді бюджеттен алу үшін ете маңызды. Оны тағайындау үшін алушы үсінган құжаттар бойынша еңбек етілген тексеру талап етіледі.

Күжаттар бойынша еңел түпнұсқа тапал етпелі.

Буган коса, телефон немірлері едөг мобильді азamatта базасында тіркелген болашак зайнеттерлерде (әлеуетті алушулыларға) зейнет жасына толғанға дейн 2 әд қалғанда 1414 немірінен зайнеттаки телемдерді тайғайдауда жондегі Қызыметтерді алған ушын Мемлекеттік корпорацияның жақын жердегі белімшесіне ұқытылы жүргін мүмкіндігі туралы SMS-хабарлама жіберлітінін назар аударымсыз. Онда едөг.kz сайтында қажетті күжаттар тізімін сілтеме беріледі. Яғни, мемлекеттік органдар зайнеттаки телемдердің белгілігендегер мерзімде ресиденция шүйсті хабарламалар жібереді. Себебі, еткізділ алаң кезен үшін телемдер тайғайдаладымын.

Сонымен катар, БЖЗК-дан зейнетакы телемдердің күзеге асыру бойынша проактивті қызмет көрсету мақсатында зейнет жасына толған. Қорда зейнетакты хинактары бар, бірақ телем алға етінші білдіргенде тұлғалар бойынша БЖЗК Мемлекеттік корпорациямен бірлесіп, осындай азаматтарда жасына байланысты тағайындалған зейнетакы телемдердің және бюджет қарахаты есебінен мемлекеттік базалық зейнетакты телемдердің бар-жоқтылын жыл сайын салыстырып, тексеру жұмыстарын жүргіздеді. Жыл сайынды салыстыру нәтижелері бойынша бюджет қарахаты есебінен тағайындалған зейнетакы телемдері бар адамдар анықталған кезде БЖЗК Мемлекеттік корпорациямен жағалған тиисті көлісім шеңберінде оларға зейнетакты телемдердің етіншісін ақ аударады.

Мерзіміз үшінде жаңынан тұтас болып көрді.

БӘЗҚ-да мәрзіміз белгілінген бірінші немесе екінші толтапта мүгедектің бар адамдар үшін барып көрсетілтей қызмет үйымдастырылғанына назар аударамысты. Бұрелде алдын ала көңсө беру, оның ішінде қызметтердегі қашықтан, ешқандай шықпай-ақ алу мүмкіндігіне тексеру хөрзілдегі.

Ертік зейнетақы жарналары (ЕЗЖ) есебінен телемдер алуға етінші те БЗКЖ-да: ерпк.кз сайтындағы немесе БЗКЖ үялы косымшасында жеке кабинетте онлайн-форматта, сондай-ак Қордың кез келген белгіміненде беріледі. Естеріндеғі сала көтейік, ЕЗЖ есебінен зейнетақы телемдерін 50 жастан бастап, яғни жалпы бірдей белгіленген зейнет жасына дейн алуға болады. Бұдан басқа, егер Қазақстан Республикасының зандарында және Қазақстан Республикасы ратификацияланған халықаралық шарттарда езгеше қаделмелесе, ЕЗЖ есебінен телемдер мүгдегілдік барадамдара, сондай-ак Қазақстан Республикасынан түрлі жерлерге түрлік жетекші шетелліктер мен

Атап кеткен жөн, БЖЭК-дан берілтін зейнетақы төлемдері зейнетақы жинақтары таусылғанға дейін

Ерпк.kz сайтындағы «Қызыметтер - Алушыларға» белгімінде зейнетаки телемдеріне, оларды беру тасліне, оларды ресимдеуге қойылған талаптарға, етінші бланктілеріне және оларды толтыру улгілеріне, сенімшат углісіне байланысты қажетті құжаттардың тізбес орталыстырылған. «Электрондық сервистер» белгіміндегі БЖҚ-дан берілгепті зейнетаки телемдеріне жіберілтің құжаттарды алдын ала тексеру мүмкіндігі бар.

БЖҚ-ның көнеш беру қызыметтерін мессендіркөрөп (+7 777 000 14 18 нөмірі бойынша WhatsApp және Viber чат-боттары) арқылы, 1418 нөмірі бойынша байланыс орталығынан (Қазақстан бойынша қонырау шалу тегі), erpk.kz корпоративтік сайтынан, соңдай-ак Instagram, Facebook, Вконтакте, Twitter, Telegram, Одноклассники сиякты өлеуметтік жөнелердегі БЖҚ-ның ресми параграфаларынан алуга болады.

16 МАУСЫМ - МЕДИЦИНА ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ КҮНІ

ЕЛДІЦ ҮКҮЛАСЫНА БОЛЕНГЕН ЖАН

Адам оміріне араша түсемтік дәрігерлік мамандығын
таңдау үшін жауапкершілікті талап етеді. Дәрігер деңгел
— ең үлкен әрі қасиетлі мамандық. «Дәрігер — аристарғай
ақыншыны, қыздақ шекелді, ақадай мейірінде болуы керек» деңгел
ата-бабалыздың айналас үлкен да ұлагаттың сөздері бар.

Медицинаның атасы Гиппократ: «Дөрігердің жұзі жылы, үқынты, киімі таза, қолдары жұмсақ, жагымды болу керек» деген екен ертеректе. Дөрігерлік тек окумен гана пәннетелеймійді, дөрігер болу - ода бір онер!

Осындан мамандыкты таңдаи, халқының істік ықыласына болені отырган бүгінгі біздің кейінкеріміз - Хайша Бисенев жағдай болмак. Ол 1962 жылды ақапан айының 1-ші жүлдөзіндегі Ресей Федерациясы Омбы облысы Шербакол ауданында дүниеге келген.

1969-1979 жылдары Славян орта мектебинде оқып, кейин 1980 жылы Омбы облысындағы №1 колледжине медбикес мамандығына түсіп, 1982 жылда оқыныштайды. Бала кезден дөрігер болуга қызыққан Хайша Бисенева бастаның сибек жолы 1982-1992 жылдары Омбы облысындағы №5 онкологиялық калыңдық ауруханасынан бастап, езіне жүктелген миндегітердің алдында аткарып, біраз тәжірибе жинасты.

1992 жылдан бастап Хайша
Фалымжанкызы Солтүстік Қазақстан
облысы Мағжан Жумабаев ауданы

енсаулық тілеиміз!

Денсаулық – көз-келген адам үшінің бага жетпес байлық! Адам өмірін ұзафтуга септікін тиізілін, ажалдан арашаляшың дағығер мамандығын халықтың ежелден қастерлен, құрметтеген. Осыған сәйкес әр жынын әнаусын айының үшінші жекеңенбіс дағығерлер күні болып белгіліді. Тұрт – жаңытыға сұтап, мереке. Себебі, әр адам дүниесе есігін ашқан сәттін бастап, сның деңгейнің саулығы мен амандастыру аң-халаптың абызат жандардың нызы жауапты. Осы сәйкіде біз аудандың әмбапаның, реинтег-лаборанттың шындар Жаңылупратов жайлы соғын спикерін.

СИРЕҚ МАМАНДЫҚ ИЕСІ

Яғни, бүкіл түскен суреттердің бөрі кәзір амбулаторлық картага түседі. Әр кісінің озінің электрондық картасы бар. Сол арқылы жолдама алынып, шартта түсінгендей кейін ол сурет фактінде арқылы аталаған картага түседі. Содан кейін факт жүйесіндегі барлық наукастардың ординаторлық кабинеттерінде отырып, 5 минут ішінде суреттердің карталар талдауға мүмкіндік туады, дейіді Энгаш Халымұратов.

Иә, дәрігер мамандығы – аса

Дорігер мамандықтың аса жауапкершілікте шыдамдылықты, өз ісіне деген сүйіспенілікті қажет етегін улы мамандық. Дорігер – адам жаңының арашасы, адам жаңының зерттеушісы, бағдаршамы, корғаны. Адам оміріне араша түсегін дорігер мамандықтың таңдау үлкен жауапкершілігі жүктейді. Сол себепті де, аудандагы барша медицина саласының кызыметкерлеріне сарықымас қайрат пен сибектің адад жемісін тілеймін! Адам жаңының арашалауда, қосібі биліктілік пен аскан жауапкершілігіздің корсете отырып халықтың алтысина болене берініздер.

Еркін ТОЛЕГЕН.

ҚЫЗМЕТИНЕ АДАЛ МЕДБИКЕ

Науқастармен тікелей қарым-қатынас жасайтын мамандардың бірі – медицина қызметкерлері. Олар күн-түні кезекшілікте де тұрады, азыры жатқан науқаста да жедел жетеді. Науқаст алғашқы кемегін көрсетпей, ажалаға азыра болғу мұтынапы. Сондай жаңалылықтар бірі – Чистое азырныңын мәбікесі Гаяхан Негайберлеу.

Сәзі дауа, емі шипа, жылы жүзді
Гаухар Жартыкеййызы - талай адамдың
кемегін көрсетіп, алғыс арқалаган аң
халаттың абал жандардың бірі. Өзін
кесінін мактанды туатынын, ізденуден
жылжыптастың тәжірибелі маман талай
адамға әмір сыйлаған десек артын
айтаптын шығармызы.

тепте бітпред.

1981 жылы жас түлек қатарластардың сияқты Петропавл қаласына барып, өзі армандаган медицина училищесіндегі окуя түседі. 1983 жылы «Жалпы практика медбикесі» мамандығы бойынша қолына диплом алған жас маман жолдамамен Булаев аудандыр орталық ауруханасына жұмысқа жіберіледі. Еңбек жолын балалар белімшесінде медбике болып бағастаған Гаяхур Ногайбаева перзентханада да еңбек етеді.

1984 жылы Гаухар Жартышкайтынан
Куаныш Базылұмын шанаңын
құрып, бір жылдан кейін Хлебороб
ауылшына біржолата көшеді. Ауылда
ол мамандығы бойынша «Малышка
балабакшасында жұмыс істеп, ауыл
балаларының ден сау, салуатты өр-
жан-жакты дамыған болып есінде

- жал-жакты дамығын болып есүнде үлесінің косады. Шаңырактың тұнышы - Мереке де, кенже жаңа - Айда досы - елди мекенде дүниеге келеді. Бүгінгі таңда улын уяға, қызын қияяңындаңыран ата-ана уш немере, үзінен сүйіп отырган бақтырың жаңу.

- Мамандығымды жүрек қалаудың таңдадым. Тәуліктің кез келген уақыттыңда тұрғындардың шакырылымы баралық. Науқастарға алғашқы көмекті беру кезінде сабырлылық пәннен тезімділік, салыңқындастыру аудауда жақет. Өйткені түрлі науқастармен бетпе-бет келесің, дердің де түркеп. Адамның денсаулығы беріне маңызды болғандықтан медицина жиынтықтардан көрсетілген жаңы орталықтардың жаңынан

Қызыметкерлеринің арқалан жүгі ет ауыр, - деді Гаяхур Ногайбаева.

2005 жылы Чистое ауылнан кешіп келген кейіпкеріміз алғашқы жылдарда аспазды болып енбеттеді. Тек 2007 жылы екі айдан көншілдік мандындан етіп, айранды сертифицировалған соң, зұындарда медицинальны пунктыке меблирге болып орналасады.

Бұғынға таңда медицина үйімінде алғашқы медициналық көмек көрсетуге арналған барлық қажетті дәрі-дәрмектер мен жабдықтара бар. Фимарат жарық, ері жылы. Медбекен басқа мунда санитарка қызмет етеді.

- Қазір ауында 89 адам тұрады, оның ішінде 23 карин, 3-15 жас аралығында 8 бала, қалғандары ересек адамдар. Мемлекеттен тегін дәрі-дәрмек алғыларындағы аудандан дерілерін ажелі, таратып беремін. Үй-үйді арапап, тексеруден отуғе, екіе егүге, флюорографиядан және скринингтеге жататын жас саннattyрындағы ауылшықтарды арапал, хабарлама таратамын. Бізге қажет кезде Каракога дәрігерлік амбулаториясының жедел жәдем көлігі қызмет көрсетеді. - дейді

медициналық пункттің медбикесі.
Мамандығын сүйетті блікті маман тыңдырымын тұрлігінің арқасында аудандық деңгейдегі күрмет грамоталарымен, аурухана тарапынан алғыс хатпен мәрапатталған. Еңбектің елеңін, алғыs болып қайтаңына қуанатын маманның мамандығына деген құрметті улғы алуға тұрарлық. Сондықтан да Гаухар Жартыкейзы сияқты қызметіне адад, ісіне берік жандар өркешан халықтың алғысына белгеміншілдей алған.

Еркін ТӘЛЕГЕН

16 МАУСЫМ – ҚУРБАН АЙТ МЕРЕКЕСІНІЦ ҚАРДАСЫ

Бұзған күнде санауы бойынша зұлхижжә айың басталады. Яғни Арапа күніның 15 маусымда сойкес келеді. 16 маусым – Қурбан айт мерекесінің бірінші күні.

16 МАУСЫМ ҚУРБАН АЙТ МЕРЕКЕСІНІЦ БІРІНШІ КҮНІ

16 МАУСЫМ - АРАПА КҮНІ

ЗУЛХИЖЖӘ АЙЫ МЕН АРАПА КҮНІ ЖАЙЫНДА

Зұлхижжә айының 10-жұлдызы – қасиетті Қурбан айт мейрамы басталатын ай. Бұл айдың бастапқы он күні – берекелі күн. Оның ардақтылығын Алла тағапаның өзі Фәрғү сүресінде айт ете отырып билдірген: «Рауандап атқан таңмен жөн (зұлхижжәккінің айының) он түннен анн етемин». Осы он күнде мұсылмандар місін мұмкіншілік болса, ораза устап, көлтеп куран мен көлпі намаз да оқығаны дұрыс. Мұқтаж жаңа садақа беруде де үмітпазғаны жөн. Әйткені хадисте айтылғандай бұл күндері жасалатын қандай да болмасын иғі амал – Алланың қасында ең сүйкімді. Сүйкіт Пайғамбарымыз да с.с. өзінің азыл сезінін біріндегі: «Осын күнде жасалған ісі істен Аллаға сүйкімдірек ісі жок, яғни (зұлхиджаның) он күні...», – деген.

Ал ораза үстауға келер болсақ, Зұлхижжә айының алғашқы 9 күнінде непіл ораза үстау сауалы. Алла Елшісінің зұлхижжә айының алғашқы тоғызындағы 29-нде айдын бакылайды. Құн батқан кезде жаңа ай корінесе, келесі күн зұлхижжә айы басталған болып саналады. Егер ауа бұлтты болып, ай корібесе, зұлхижжә айын 30 күнге тоғытырады. Осылын орай, 2024 жылы 6 маусым-

да жаңа айдың корінінде байланысты бының зұлхижжә айы 7 маусымда басталып, арапа 15 маусымға, ал қурбан айт 16 маусымға сәйкес келеді.

Зұлхижжә айының алғашқындағы оның күнінде барынша қыласпен гибадат етіп, көбірек ізгі істер мен жақсы амалдар жасауға тырысу керек. Әйткені, хадистерде сол уақытта орындалған ісі істердің сауабы еселеңін жазылатын айттылған.

Ал арапа күні ораза тұту – сүннет. Ардақты Пайғамбарымыз Мұхаммед (оган Алланың салауаты мен сәлемі болсыны): «Арапа күні ораза үстау арқылы Алладан откен жөн келесі

жылдың күнасін кешіруді үміт етімін», – деген.

Қурбан айт намазынан кейін шұн күн ішінде жағдайы келген мұсылмандар құрбандық шалу – міндет. Алла Тағала қасиетті Құранда: «Раббының разылығы үшін намаз оқысқа және құрбандық шалу («Қоғас» сүресі, 2-аят) деп бұйырган.

Алла Тағала елімізге амандық, жүртімзігі тұныштық бергей. Издігінен шалатын құрбандығымыз, қажылық сапарында жүрген отандастырымыздың қажылығы қабыл болғай. Эмин!

UMMET.KZ
РУССКИЙ ВЕБСАЙТ

АРАПА КҮНІ

яуқыты – зұлхижжә айының тоғызы, яғни қурбан айттандырған күн бұрын. Бұл күні кажылық парызын етеге барған кісілер тұс ауғаннан кейін ертенні (айтын) таң намазынан манзыздылғын баса айтуда.

Неге «арапа» деген аталаған? «Арапа» араб тіліндегі «білу», «түсін» деген мағынага саятын «қарафа» етістігінен шықкан. Бул күннің «арапа» деген аталаған себебі, зұлхижжә айының сөзігі күні Ибраһим пайғамбар түсінде құрбандықка беласын Исламдың шалу жаңында тұс көреді. Алғашқыда көрлен түсін «жәй түс» енде аян ба» деген ойлаган Ол, ертесінде (айтын тоғызына) тагы көреді. Осыдан кейін онын Алладан көлген аян екенін біледі. Оның себебі бул күнді «қарафа (арапа)» дегендеген көткен деседі.

Арапа күні қажылық бармаган кісінің ораза устап, нағіл намаздаудың онын, Алладан дұға тілеуі сауалы. Әйткені Сахих Мұсінімдік риуаят етілген бір хадисте ардақты Пайғамбарымыз с.с.: «...Арапа күні ораза

үшін өткен жылдың жөн келер жылды (екі жылдың күші) күнөларын кешіруді Алладан үмітпен тілеймін...», – деген бұл күнгі оразаның манзыздылғын баса айтуда.

Таңы бір хадисінде: «Дұялардың ең күйірлісі – арап күні жасалған дұса...», – деген.

Ендеше, Зұлхижжә айының алғашқы он күнінде оның ішінде арапа күні сауалы амалдардың көтпен орындалған дұрыс.

Біздің енде арапа күні ертесін болатын айт күнін шеппек-бауырсақ пісіріп, дастархан езірлігі жасалып жатады. Сонымен коса, бір күн ораза үстағанда дұрыс болады.

Арапа күні «Ықылас сүресін» 1000 рет

окуға бола ма?

Арапа күні ықылас сүресін 1000 рет оку жайында кейір кітаптарда айтылғанымен, ол жайында нақты хадис не сахаба сезін кездестірмейді. Әйтсе де, бұл ықылас сүресін оқымау көрек деген сез емес. Ҳожарыда айтқанымыздай алғашқы он күнде, есірсесе, арапа күні ораза үстау асталықтарынан ғана сауалы амалдардың көтпен орындалған дұрыс.

Абдусамат ҚАСЫМ.

ҚУРБАН АЙТ – ҰЛЫҚ МЕРЕКЕ!

ҚУРБАН ШАЛУ ТАРТІБІ

Раббың үшін намаг оқы жөнне қурбан шалу!

ҚУРБАН ШАЛУ ҮКІМІ

Шамалың қарындағы ақынан
қурбан шалу – үзіншілік

ҚУРБАН ШАЛУ ҮАҚЫТЫ

Қурбан шалу үақыттағын сөзде болатын,
алғашында үақыттың күнде болатын

ҚУРБАН ШАЛУ ӨКІЛДІГІ

Қурбан шалу үақыттағын сөзде
алғашында үақыттың күнде болатын

ОРИНДАЛУ ТАРТІБІ

Мұхиттің жағынан
жарылған, көзінен
сұйықтаған

Көрбінде жағынан
жарылған, көзінен
сұйықтаған

«Бағынан Альбір»
деген айт

ЕДІКТЕРІ:

Мұхиттің жағынан
жарылған жағынан
көзінен сұйықтаған

ҚУРБАН ШАЛУ ШАРТТАРЫ

Мұхиттің болу

Балықтада жағынан

Sadi болу

НЕШЕ АДАМНЫҢ АТЫНАН ШАЛЫНАДЫ

5 жастағаннан түннен

2 жастағаннан түннен

1 жастағаннан түннен

ҚУРБАН ШАЛУҒА ЖАРАМДЫ МАЛДАР

5 жастағаннан түннен

3 жастағаннан түннен

1 жастағаннан түннен

ҚУРБАНДЫҚКА ЖАРАМАЙТАН МАЛДАР

Бар жағынан сөзде болу

Жүркіншілік болу

Бар жағынан сөзде болу

Құрбаның міндеттілік болу

Бар жағынан сөзде болу

ҚАЗАҚСТАН УЛТТЫҚ БАНКІ
НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНК КАЗАХСТАНА

ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТА – ТЕНГЕНИҢ 30 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛГАН / ЮБИЛЕЙНАЯ БАНКОНОМАЛАМ 10 000 ТЕНГЕ ОБРАЗЦА 2023 ГОДА,
2023 ЖЫЛЫ ҮЛГІДЕГІ НОМИНАЛЫ 10 000 ТЕНГЕ МЕРЕЙТОЙЛЫҚ БАНКОТ / ПОСВЯЩЕННАЯ 30-ЛЕТИЮ НАЦИОНАЛЬНОЙ ВАЛЮТЫ – ТЕНГЕ

КЕР / ПОСМОТРИ

1 ПАТЧ
Симметрическое изображение герба РК в виде змеи на фоне.

ПАТЧ
Симметрическое изображение герба РК в виде змеи на фоне.

2 ТУСИ ӨЗГЕРМЕЛІ ТЕРЕЗЕ
Ворзедел отпечаток гербов «Тенге» белгісінде, сурғылда алтын түстен жасалған.

ЦВЕТОПЕРЕМЕННОЕ ОКНО
В прозрачной части в окне изображены символы «Тенге» и «Астана» цветом с золотом из золота.

3 ЖЕРГІЛІКТІ СУТАМЫ БЕЛГІСІ ЖӘНЕ ЭЛЕКТРОТРОПІ
Фото жаңадырған «Тенге» белгісінде изображены гравированные элементы супервизора золотом, а также изображены символы «Тенге» и «Астана» с изображением номинала.

ЛОКАЛЬНЫЙ ВОДЯНОЙ ЗНАК И ЭЛЕКТРОТИП
В прозрачной части четко виден водяной знак и изображение символа «Тенге» и «Астана» с изображением номинала.

4 **5** **6** **7** **8** **9** **10** **11** **12** **13** **14** **15** **16** **17** **18** **19** **20** **21** **22** **23** **24** **25** **26** **27** **28** **29** **30** **31** **32** **33** **34** **35** **36** **37** **38** **39** **40** **41** **42** **43** **44** **45** **46** **47** **48** **49** **50** **51** **52** **53** **54** **55** **56** **57** **58** **59** **60** **61** **62** **63** **64** **65** **66** **67** **68** **69** **70** **71** **72** **73** **74** **75** **76** **77** **78** **79** **80** **81** **82** **83** **84** **85** **86** **87** **88** **89** **90** **91** **92** **93** **94** **95** **96** **97** **98** **99** **100** **101** **102** **103** **104** **105** **106** **107** **108** **109** **110** **111** **112** **113** **114** **115** **116** **117** **118** **119** **120** **121** **122** **123** **124** **125** **126** **127** **128** **129** **130** **131** **132** **133** **134** **135** **136** **137** **138** **139** **140** **141** **142** **143** **144** **145** **146** **147** **148** **149** **150** **151** **152** **153** **154** **155** **156** **157** **158** **159** **160** **161** **162** **163** **164** **165** **166** **167** **168** **169** **170** **171** **172** **173** **174** **175** **176** **177** **178** **179** **180** **181** **182** **183** **184** **185** **186** **187** **188** **189** **190** **191** **192** **193** **194** **195** **196** **197** **198** **199** **200** **201** **202** **203** **204** **205** **206** **207** **208** **209** **210** **211** **212** **213** **214** **215** **216** **217** **218** **219** **220** **221** **222** **223** **224** **225** **226** **227** **228** **229** **230** **231** **232** **233** **234** **235** **236** **237** **238** **239** **240** **241** **242** **243** **244** **245** **246** **247** **248** **249** **250** **251** **252** **253** **254** **255** **256** **257** **258** **259** **260** **261** **262** **263** **264** **265** **266** **267** **268** **269** **270** **271** **272** **273** **274** **275** **276** **277** **278** **279** **280** **281** **282** **283** **284** **285** **286** **287** **288** **289** **290** **291** **292** **293** **294** **295** **296** **297** **298** **299** **300** **301** **302** **303** **304** **305** **306** **307** **308** **309** **310** **311** **312** **313** **314** **315** **316** **317** **318** **319** **320** **321** **322** **323** **324** **325** **326** **327** **328** **329** **330** **331** **332** **333** **334** **335** **336** **337** **338** **339** **340** **341** **342** **343** **344** **345** **346** **347** **348** **349** **350** **351** **352** **353** **354** **355** **356** **357** **358** **359** **360** **361** **362** **363** **364** **365** **366** **367** **368** **369** **370** **371** **372** **373** **374** **375** **376** **377** **378** **379** **380** **381** **382** **383** **384** **385** **386** **387** **388** **389** **390** **391** **392** **393** **394** **395** **396** **397** **398** **399** **400** **401** **402** **403** **404** **405** **406** **407** **408** **409** **410** **411** **412** **413** **414** **415** **416** **417** **418** **419** **420** **421** **422** **423** **424** **425** **426** **427** **428** **429** **430** **431** **432** **433** **434** **435** **436** **437** **438** **439** **440** **441** **442** **443** **444** **445** **446** **447** **448** **449** **450** **451** **452** **453** **454** **455** **456** **457** **458** **459** **460** **461** **462** **463** **464** **465** **466** **467** **468** **469** **470** **471** **472** **473** **474** **475** **476** **477** **478** **479** **480** **481** **482** **483** **484** **485** **486** **487** **488** **489** **490** **491** **492** **493** **494** **495** **496** **497** **498** **499** **500** **501** **502** **503** **504** **505** **506** **507** **508** **509** **510** **511** **512** **513** **514** **515** **516** **517** **518** **519** **520** **521** **522** **523** **524** **525** **526** **527** **528** **529** **530** **531** **532** **533** **534** **535** **536** **537** **538** **539** **540** **541** **542** **543** **544** **545** **546** **547** **548** **549** **550** **551** **552** **553** **554** **555** **556** **557** **558** **559** **550** **551** **552** **553** **554** **555** **556** **557** **558** **559** **560** **561** **562** **563** **564** **565** **566** **567** **568** **569** **560** **561** **562** **563** **564** **565** **566** **567** **568** **569** **570** **571** **572** **573** **574** **575** **576** **577** **578** **579** **570** **571** **572** **573** **574** **575** **576** **577** **578** **579** **580** **581** **582** **583** **584** **585** **586** **587** **588** **589** **580** **581** **582** **583** **584** **585** **586** **587** **588** **589** **590** **591** **592** **593** **594** **595** **596** **597** **598** **599** **590** **591** **592** **593** **594** **595** **596** **597** **598** **599** **600** **601** **602** **603** **604** **605** **606** **607** **608** **609** **600** **601** **602** **603** **604** **605** **606** **607** **608** **609** **610** **611** **612** **613** **614** **615** **616** **617** **618** **619** **610** **611** **612** **613** **614** **615** **616** **617** **618** **619** **620** **621** **622** **623** **624** **625** **626** **627** **628** **629** **620** **621** **622** **623** **624** **625** **626** **627** **628** **629** **630** **631** **632** **633** **634** **635** **636** **637** **638** **639** **630** **631** **632** **633** **634** **635** **636** **637** **638** **639** **640** **641** **642** **643** **644** **645** **646** **647** **648** **649** **640** **641** **642** **643** **644** **645** **646** **647** **648** **649** **650** **651** **652** **653** **654** **655** **656** **657** **658** **659** **650** **651** **652** **653** **654** **655** **656** **657** **658** **659** **660** **661** **662** **663** **664** **665** **666** **667** **668** **669** **660** **661** **662** **663** **664** **665** **666** **667** **668** **669** **670** **671** **672** **673** **674** **675** **676** **677** **678** **679** **670** **671** **672** **673** **674** **675** **676** **677** **678** **679** **680** **681** **682** **683** **684** **685** **686** **687** **688** **689** **680** **681** **682** **683** **684** **685** **686** **687** **688** **689** **690** **691** **692** **693** **694** **695** **696** **697** **698** **699** **690** **691** **692** **693** **694** **695** **696** **697** **698** **699** **700** **701** **702** **703** **704** **705** **706** **707** **708** **709** **700** **701** **702** **703** **704** **705** **706** **707** **708** **709** **710** **711** **712** **713** **714** **715** **716** **717** **718** **719** **710** **711** **712** **713** **714** **715** **716** **717** **718** **719** **720** **721** **722** **723** **724** **725** **726** **727** **728** **729** **720** **721** **722** **723** **724** **725** **726** **727** **728** **729** **730** **731** **732** **733** **734** **735** **736** **737** **738** **739** **730** **731** **732** **733** **734** **735** **736** **737** **738** **739** **740** **741** **742** **743** **744** **745** **746** **747** **748** **749** **740** **741** **742** **743** **744** **745** **746** **747** **748** **749** **750** **751** **752** **753** **754** **755** **756** **757** **758** **759** **750** **751** **752** **753** **754** **755** **756** **757** **758** **759** **760** **761** **762** **763** **764** **765** **766** **767** **768** **769** **760** **761** **762** **763** **764** **765** **766** **767** **768** **769** **770** **771** **772** **773** **774** **775** **776** **777** **778** **779** **770** **771** **772** **773** **774** **775** **776** **777** **778** **779** **780** **781** **782** **783** **784** **785** **786** **787** **788** **789** **780** **781** **782** **783** **784** **785** **786** **787** **788** **789** **790** **791** **792** **793** **794** **795** **796** **797** **798** **799** **790** **791** **792** **793** **794** **795** **796** **797** **798** **799** **800** **801** **802** **803** **804** **805** **806** **807** **808** **809** **800** **801** **802** **803** **804** **805** **806** **807** **808** **809** **810** **811** **812** **813** **814** **815** **816** **817** **818** **819** **810** **811** **812** **813** **814** **815** **816** **817** **818** **819** **820** **821** **822** **823** **824** **825** **826** **827** **828** **829** **820** **821** **822** **823** **824** **825** **826** **827** **828** **829** **830** **831** **832** **833** **834** **835** **836** **837** **838** **839** **830** **831** **832** **833** **834** **835** **836** **837** **838** **839** **840** **841** **842** **843** **844** **845** **846** **847** **848** **849** **840** **841** **842** **843** **844** **845** **846** **847** **848** **849** **850** **851** **852** **853** **854** **855** **856** **857** **858** **859** **850** **851** **852** **853** **854** **855** **856** **857** **858** **859** **860** **861** **862** **863** **864** **865** **866** **867** **868** **869** **860** **861** **862** **863** **864** **865** **866** **867** **868** **869** **870** **871** **872** **873** **874** **875** **876** **877** **878** **879** **870** **871** **872** **873** **874** **875** **876** **877** **878** **879** **880** **881** **882** **883** **884** **885** **886** **887** **888** **889** **880** **881** **882** **883** **884** **885** **886** **887** **888** **889** **890** **891** **892** **893** **894** **895** **896** **897** **898** **899** **890** **891** **892** **893** **894** **895** **896** **897** **898** **899** **900** **901** **902** **903** **904** **905** **906** **907** **908** **909** **900** **901** **902** **903** **904** **905** **906** **907** **908** **909** **910** **911** **912** **913** **914** **915** **916** **917** **918** **919** **910** **911** **912** **913** **914** **915** **916** **917** **918** **919**

ТЕЛЕФОН - АЛАЯҚТАРЫ ЖАҢА АЙЛА ОЙЛАП ТАПТЫ

Ұлттық Банк жеке тұлғалардың шотына
қызмет көрсетпейді және азаматтардың
қаражатын сақтандырумен айналысрай-
ды.

Қазақстан Ұлттық Банкі жасанды интеллектті қолданушы алаятаңдың көбейін келе жатқанын ескертеді, онда олар өз құрбанының туысы, жақын адамы немесе танымал медиа-тұлға болып дауыснайды.

Адамның шынайы дауысын пайдалану үшін қаскындер мессенджерлердегі (WhatsApp, Telegram жөнө т.б.) аккаунттарды бұзып, дауыстап айтылған хабарламаларды көшіріп алып, оларды нейрондық жөлге жүктейді, не болмаса дауыс езгерттегі технологияларды қолданады. Кейн смартфон исесінін дауысы ақша жіберуді сұрайтып, әтінішке айналып, дауыстық хабарлама түрінде жіберіледі, тілті бол адамның атынан мәтінмен де көлүмүкін.

Смартфонға бұзып кіру үшін алаяқтар ұялы байланыс операторының техникалық қолдау қызметінен деп қонырау шалып,

телефона келген кодты айтын сұрайды. Зиян тигизет сілтемелер балалар байқауына даусы беру немесе өлеуметтік маңызы бар тақырыптарда саулаламағатысуга шакыру түрінде де жіберілу мүмкін.

Содан кейн алғасын асыруға кірсетін қаскайлер алғажықта көшіп, адамдардан ақша алу үшін туысынан, ерлітесінан, танысынан, қандай да бір медиа-тұлғаның атынан байланысша шығады.

Жасандырғанда күштік қырылым мен мессенджерлерде «шүткің қырылым екіндерінің» (КР IIМ, Бас прокуратура және т.б.) атынан бейнекоңыра шалып, азаматтарды Қазақстан Ұлттық Банкімен «бірлесіп жасалынып» төлем операцияларына катысуга үндайды. Енгіме барысында резервтеген уяшқытың немесе бронданған қаражаттың қағаздары деп Ұлттық Банктың атынан жалған күжат үсынады. Азаматтардың сеніміне күрүүшин жалған күжаттарда мемлекеттік органдардың немесе жеке компаниялардың «үкілелі адамы» койған қолы мен оның аты-жөні

және басылған мәрі көрсетіледі.

Ұлттық Банк мобилді телефондың бұзыл күрге жол бермес үшін күдікті сілтемелерге өтпеге, телефонға келген код пен парольды ешкімге айтауга жөне жіберуеге көнек береді. Ескеріңіз, Ұлттық Банктың қызметкерлері мессенджер арқылы аудио/видеоқонурау шалмайды. Банк қызметкері болып қонурау шалған адаммен арадағы әнгімелі үзіл, қандай да бір шарала немесе төс операцияларын жүргізуге қатысадын бас тартыныз.

Ұлттық Банк жеке тұлғалардың шотына қызметті көрсетпейтінін, ақса құралдарын сақтандырумен айналыспайтынын және халықпен ақшалай есеп айрысу операцияларын жүргізбеттінін еске саламыз.

Шер сіз неміс танысыңды алыптың
курбаны болса, Қазақстан Республикасының
күкүй қорғау органдарына жүгінуге, арыз
жазуға кенес береміз.

**ҰЛТТЫҚ БАНК
МЕССЕНЖЛЕР
АРҚЫЛЫ
ЖАСАЛАТЫН
АЛАЯҚТЫҚТЫҢ
ЖИІЛЕП
КЕТКЕҢІН
ЕСКЕРТЕДІ**

ҚҰБ жеке тұлеаларға қызмет көрсетпейді және халықпен ақшалай есеп айырыспайды.

Қазақстан Ұлттық Банкі алайқтық жиілеп кеткенін ескерtedі. Алайқтар өзінің «құзыретін» дәлелдеу үшін жалған құжат көрсетеді.

Алайқтар азаматтарды алдап, ақша жымқыру мақсатында өзін Үлттүк Банктың қызметкері ретінде таныстырып

Банктың қызметкері ретінде танылыштырылған жүргінші естерінің саламызы. Сонымен қатар, бул схемада «құқықкорға немесе арнайы орғандардың қызметкерлері» де айтылады. «Арнайы операция» немесе тексеру жүргізуінде слытуға еткен алғаляктар іс-әрекеттің зандық екендей растау ушин қонырау жөлісін «арнайы және құқықкорға орғандарның, Ұлттық Банктың қызметкерлерінегін жалғайды, жалғап қызметтік үкілтерді, нұсқаулықтары бар хаттарды, сондай-ақ «қараражасы сақтандыру» және банк аударымдарын жүзеге асыру туралы деректемелерді жібереді.

Мұндай күжаттарда, көбіне несие-
карызы немесе оның етегі, сондай-
каражат айналымын тұралы егжет-
тегейлі ақпарат болады. Қосымша
күжаттарда Қазақстан Республикасы
мемлекеттік органдарының «үзілітті
тұлғаларының» қолы, аты-жөні, мөрі
жөнне басқа да растайтын деректер
керсетіледі.

Сондай-ақ, кей жағдайда алаяқтар WhatsApp мессенджеріндегі профильдерді «бұзып», алайқын жасау үшін пайдаланады. Мессенджерді «бузу» үшін олар үтсін ойнанды, елеуметтік манзызы бар тақырыптар туралы сауалнама, дауыс беру сияқты түрлі сұлтаумен тарталатын қауіпстілеремер жібереді. Хабарламаны алған адам сілтемені басқан кезде, алаяқтар WhatsApp мессенджеріндегі профильді иемдендін алады.

Әрі қарай алақатар профиль иесінің атынан оның жақын туystарынан, таныстарынан, достарынан немесе ерпітестерінен ертүрлі сұлтаямен қарызы ақша сұрайды. Қаржыны банк картасына немесе шүйші түлгелардың шошына аударудыра сурал, жаппай хабарлама таратады.

Бул ретте әңгіме немесе хат алмасу кезінде аляктар бастаңақ психологиялық қысым көрсетеді, қоңырау жәлісін «Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдарның қызыметкерлеріне» жалғайды. Қымыстық кодекстік Баптарның салттым жағдайда қызыметкерлерге сұрайды.

Сондай-ак, әңгіме кезінде қаскейлер уялы телефона келіп түскен халбарламаларды өздеріне жиберуди, қауіпті сілтемеге етуді, қандай да бір косымшан жүктеуді, мессенджерде жаңа функцияларды іске қосуды, пароль, PIN-код немесе баска да кутия және жеке дәрефтерді айтуда сурайды.

Соныңынан, аялтаяр мобилдік банкингтің көмегімен ыйдан шығарылып тауарды сату арқылы, салық (қызмет) түрау немесе банс шоғына шекшү қор арқыры ақшанды онлайн үрләпді. Бұл хабарламалар «электронды тұзак» болып шығады және айтылған шотқа әткен кезде, мобилдік қосымшадағы шоттада акша уранлады.

шотан ақша үрләнады.

Осыған байланысты Үлттық Банк «құқық қорғау органдарының (ИМ, ҮҚК) қызметкерлерінен, Үлттық Банк қызметкерлерінен» қоңырау келіп түссе, әңгімелеспөуді үсынды және қандай да бір мәселе мен реттеуге, алайкштарға карты «арналық операция» жүргізуге атсалыспауда көнеш береді.

атсалыспауға көнс береді.
Егер сіз немесе танысыңыз алақартардың тұзағына тап болған жағдайда, Қазақстан Республикасының қызық корғай органдарына жүгінуді үсынамыз.

Қосымша кеңес алу үшін 1477 қысқа
немірі арқылы Ұлттық Банктың байланыс
орталығына хабарласуға болады.

